

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

(فرم طرح درس)

نام درس: قواعد فقهیه ۲ رشته فقه (دکتر)	
تعداد واحد: ۲	نوع درس: اجباری ☒ اختیاری ☐
تحصیلات تکمیلی (دکتری تخصصی) ☒	کارشناسی ارشد ☐ مقطع: کارشناسی ☐
تاریخ تنظیم: ۱۳۹۷/۰۷/۰۱	رتبه علمی: استادیار نام مدرس: رضا رنجبر
پیش نیازها	قواعد فقهیه ۱
اهداف درس	۱- تسلط دانشجویان بر قواعد فقهیه و تطبیق اندیشه های امام خمینی با این قواعد ۲- آماده ساختن دانشجویان جهت وصول به مراحل اولیه اجتهاد ۳- آشنایی دانشجویان با نظرات فقها در مورد قواعد فقهی (شروط ضمن عقد و لاضرر و ید و تقیه و حرمت اخذ اجرت بر واجبات)
نرم افزارهای مورد نیاز: ۱- نرم افزار جامع فقه اهل بیت (۲) ۲ - نرم افزار مکتبه الشامله	
نحوه ارزشیابی	حضور و انجام تکالیف (%): امتحان پایان ترم (%): ۱۶ کوئیز (%): امتحان میان ترم (%): ۲ پروژه درس (%): سمینار درس (%): ۲
مراجع درس	مکاسب شیخ انصاری رسائل شیخ انصاری الرسائل امام خمینی بدائع الدرر فی قاعده نفی الضرر امام خمینی القواعد الفقهیه آیه الله سید حسن بجنوردی قواعد فقه دکتر محقق داماد

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

(مباحث درس)

شماره هفته	موارد مورد بحث
۱	قاعده شروط : معنا و تعریف شرط و اقسام آن
۲	ضمانت اجرای شرط فعل مادی و حقوقی
۳	شرایط صحت شرط (۹ شرط)
۴	قاعده لا ضرر ۱. مستندات قاعده (مبانی فقهی)
۵	۲. معنای ضرر و ضرار
۶	۳. معنای (مفاد) «لا» در قاعده لا ضرر و بررسی نظرات مختلف فقها
۷	۴. بنای عقلا در مورد قاعده ضرر و ۵- کاربرد قاعده ید در قوانین موضوعه
۸	قاعده ید ۱- مالکیت و سیر تاریخی آن ۲- مصادیق ید
۹	ادامه قاعده ید: ۳- مستندات قاعده ید ۴- اماره بودن ید
۱۰	ادامه قاعده ید: ۵- تعارض بینه و ید ۶- تعارض اصل استصحاب با قاعده ید
۱۱	قاعده تقیه: ۱- مراد از تقیه ۲- مبانی فقهی قاعده
۱۲	ادامه قاعده تقیه: ۳- حکم تکلیفی تقیه
۱۳	ادامه قاعده تقیه: ۴- آثار شرعی تقیه مجزی بودن و نبودن عمل تقیه ای
۱۴	قاعده حرمت اخذ اجرت بر عمل واجب: ۱- آراء فقها ۲- دلیل قائلین به جواز مطلق و نقد آن
۱۵	ادامه قاعده: ۳- دلیل قائلین به عدم جواز مطلق
۱۶	ادامه قاعده: ۴- دلیل قائلین به نظر تفصیلیین واجب تعبدی و واجب توصلی